

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1522

av Lars-Axel Nordell (KD)

Sjösäkerheten på Hjälmarens

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att låta det statliga ansvaret för sjöräddningssamordningen på sjön Hjälmarens likställas med den på Vänern, Vättern och Mälaren.

Motivering

Hjälmarens är Sveriges fjärde största sjö, 63 km lång och nästan 20 km bred. Den har ett största djup av 22 meter och ett medeldjup på 6,05 meter. Sveriges största sjöar är i nämnd ordning Vänern, Vättern, Mälaren, Hjälmarens, Storsjön, Torneträsk och Siljan.

Hjälmarens har tidigare haft stor betydelse för sjöfart och transporter via Hjälmare kanal ut i Mälaren och till Saltsjön. Numer har den typen av sjöfart ersatts av fritidsbåtturism och en del turbåtar.

Fiskerinäringen har idag stor betydelse i Hjälmarens, inte minst gäller det gösfisket och kräftfisket. För fritidsbåtlivet, sommarstugeägarna, campinggäster och boende i Örebro och andra orter runt Hjälmarens är sjön en viktig förutsättning för rekreation och friluftsliv.

Svenska sjöräddningssällskapet (SSRS) är en ideell förening som räddar liv till sjöss. Det finns 67 räddningsstationer och mer än 170 räddningsbåtar längs svenska kusten och i våra största sjöar. SSRS består av 1 800 frivilliga sjöräddare som är beredda att rycka ut, dygnet runt, året om. När larmet går är räddningen på väg inom 15 minuter. I

Hjälmaren har SSRS en sjöräddningsstation på Vinön. Man har två båtar, en större och en mindre.

Många av de större fritidsbåtarna är försedda med VHF-utrustning där Sjöfartsverket ansvarar för passning och avlyssning av kanal 16. Därigenom går det att kommunicera med Stockholms radio, lyssna på sjörapporter och påkalla hjälp vid nödsituationer längs den svenska kusten och i de tre största sjöarna, dvs Vänern, Vättern och Mälaren men inte i Hjälmaren.

Som skäl till att kanal 16 inte kan avlyssnas från båtar i Hjälmaren anges att sjön inte har handelstrafik. Detta är en allt för snäv gränsdragning då Hjälmaren präglas inte bara av ett ökande antal fritidsbåtar, utan även omfattande yrkesfiske, färjetrafik och passagerarbåtar.

Hjälmaren anses vara svårnavigerad och har många grund och svåra passager. Till detta kommer också ett växande intresse för olika vinteraktiviteter i form av långfärdsåkning på skridsko och fritidsfiske. Att intresset för Hjälmaren från utländska semesterseglare ökat tål också att nämnas i sammanhanget. Det naturliga vore att även låta Hjälmaren omfattas av den statliga sjöräddningen.

För båtar som kommer utifrån och som lärt sig att kanal 16 är den kanal som ska användas, kan detta medföra problem vid en nödsituation. Man vet helt enkelt inte att kanal 16 inte avlyssnas. Ju större båtarna är, desto mer förlitar man sig på kanal 16, då detta är vad man lärt sig och är intränad på vid olika utbildningar man genomgått. I dagsläget kan man använda kanal 81, men den ska läggas ner.

Mobiltelefonen har blivit räddningen för dem som hamnat i sjönöd på Hjälmaren – i det fall man har mobil och det finns täckning. Men eftersom det runt Hjälmaren finns flera kommuner, länsstyrelser, larmcentraler och polisdistrikt är det inte ovanligt att larm från tillbud på Hjälmaren försenas eftersom det inte finns någon gemensam central samordningsfunktion.

Det finns redan master i Lappe och Västerås för uppsättning av den digitala utrustning som krävs. Det är närmast en marginell kostnad både vad gäller inköp och installation av teknik samt för Sjöfartsverkets passning och avlyssning av kanal 16, men det skulle påtagligt öka sjösäkerheten på Hjälmaren.

Lars-Axel Nordell (KD)